

ABB – ohutusega tegelemine on iga töötaja vastutus

Berit Nuka

teavituse spetsialist

Seitseteist aastat Eestis tegutsenud energeetika- ja automaatikaettevõtte ABB on tuntud kõrge töökultuuri poolest, mille lahutamatu osa on põhjalikult läbimõeldud lähenemine tööohutusele. Süvitsimine kut kinnitab eeskätt pidev tegevus töötajate tööohutuse alase teadlikkuse ja vastutuse suurendamise nimel.

ABB töökeskkonnaspetsialist Andres Oja kinnitab, et ABB tööohutuspoliitika vundament on põhimõte, et tööohutus on iga töötaja vastutus ja kohustus, kus oluline roll on samas ka ettevõttel ja selle juhtidel. „Kuigi osa töötajaid eeldab, et ettevõttes tegeleb tööohutuse ja -tervishoiuga töökeskkonnaspetsialist, siis tegelikult on operatiivne ohutusega tegelemine eelkõige iga töötaja enda vastutus. Sellist lähenemist püüamegi kõigi töötajateni viia,“ märgib Oja.

Töökeskkonnaspetsialist nendib, et inimeste suhtumise tööohutusse määravad mitmed detailid, kuid olulisim on tema arvates n-õ inimlik faktor. „Mõni inimene on oma tervisesse ja ohutusse puutuvates küsimustes väga vastuvõtlik, kuid teisel puudub ohutunne üldse,“ tõdeb Oja.

Töötajate teadlikkus on tõusnud

Küll on ta märganud, et aasta-aastalt on töötajate teadlikkus tööohutuse olulisusest kasvanud. „Inimesed tunnevad seadusi ja oma õigusi järjest paremini. Nad teavad, et tööandja peab tagama tööohutusreeglite täitmise, kuid oskavad vajadusel ka ise probleemide lahendamiseks dialoogi alustada,“ kinnitab Oja.

Et ABB töötajaskond on viimastel aastatel kiires tempos kasvanud – praegu töötab ettevõttes tuhatkond inimest – siis on loomulikult lisandunud ka palju uusi töötajaid, kelle senine tööohutusala taust on vägagi erinev. „Siiski torkab silma, et teinekord on ohutusreegleid lihtsam selgitada uutele töötajatele. Äsja tööle tulnud on nõuetele vastuvõtlikumad, sest nende jaoks on see üks osa uuest tööst. Kümnekond aastat samal kohal töötanud inimene ei pruugi alati aru saada, miks ühel hetkel on vaja käitumist muuta, kui vanaviisigi oli hea,“ räägib Oja.

Lisaks oma töötajate harimisele on ABB-l tulnud koolitada ka alltöövõtjaid, sest mitte kõigi ettevõtete tööohutuslased teadmised ei vasta ABB kriteeriumitele. „Näiteks kui meil oli käsil suur Eesti-Soome merekaabli Estlink paigaldamise projekt, võtsime alltöövõtjate esindajad kokku ja koolitasime neid. Kui mõnel ei olnud riskianalüüs tehtud, siis aitasime oma näidete varal,“ näitlikustab Oja.

ABB töötajad tunnevad üha rohkem ja rohkem ise tööohutuse vastu huvi.

Foto: ABB

Tööohutuse arendamisesse on kaasatud ka töötajad

Töökeskkonnategevus ABBs pole sugugi vaid ühesuunaline – juhtkonnalt töötajatele. Võimalus muret kurta või ettepanekuid teha on loodud ka töötajatele. Kuigi enamik töötajaid eelistab asju näost-näku ajada, on lisaks suulisele suhtlemisele loodud ka kirjalikud vormid, kuhu saab probleemi kirja panna ja ka lahenduse välja pakkuda. „Kõige paremini toimib ikka see, kui töötaja läheb oma mure või ettepanekuga otsese ülemuse juurde. Inimene tahab asja kohe selgeks rääkida ja tagasisidet saada,“ ütleb Oja.

Lisaks eeltoodule on ABB suurimas üksuses, elektrimasinate tehases koostöökoogu, mis pakub töötajatele ja tööandjatele ühist foorumit töökeskkonnaalaste küsimuste arutamiseks.

Üheks konkreetseks sammuks, mis töötajatelt tulnud ettepanekute põhjal astuti, oli näiteks lahenduse leidmine elektrimasinate tehase sisetemperatuuri parandamiseks. Uste juures töötavad tööliselid kurtsid külma ja tuuletõmbuse üle, samuti oli küttesüsteemist väljuv õhk eelsoojendamata. Töötajate ettepanekul hangiti mugavad fliisid, lülitati välja õhu puhumine, sest õhu soojendamist loeti energiakulukaks ning jagati tõstukijuhtidele puldid, et nad saaksid ukсед koheselt sulgeda.

Töökeskkonnaküsimuste arutus ja lahenduste leidmises on oluline roll ka ettevõtte juhi Bo Henrikssoni igakevadisel ringsõidul firma allüksustes, kuhu on tavaliselt kaasatud ka töökeskkonnaspetsialist. Ettevõtte üldisemate plaanide kõrval tutvustatakse ringkäigul tööohutuse teemasid, räägitakse valdkonda puudutavast statistikast jne. „Ringsõidu käigus on hea võimalus näha töötajaid silmast silma ja nende mured ära kuulata. Tööohutus on alati suuremal või vähemal määral ringsõidu kavas,“ lausub ABB kommunikatsioonispetsialist Sven Sommer. „Tööohutuse arvelt me ABBs kompromisse ei tee. Tööohutust ja -tervishoidu peame oma põhitegevuse lahutamatuks osaks.“

Tööohutuse ja -tervishoiupoliitika kujundamisel järgitakse ABBs loomulikult eeskätt seadusest tulenevaid nõudeid.

Karmid kuid paindlikud nõuded

Kohati aga lähtutakse ettevõttes rangematestki nõuetest, kui seda näevad ette Eesti seadused. Põhjuseks see, et ABB

AS on üks osa suurest, enam kui sajas maailma riigis tegutsevast rahvusvahelisest kontsernist, mille siseselt on kehtestatud tööohutuse osas omad reeglid ja põhimõtted. Lisaks kohalikule seadusandlusele ja grupi reeglitele tuleb arvestada ka mitmete rahvusvaheliste standarditega.

Vaatamata karmidele nõuetele tuleb Andres Oja sõnul läheneda kogu tööohutusvaldkonna kujundamisele loovalt, mida on aktsepteerinud ka kontsern. „Kontsernis on arusaam, et kui kõike teha väga suures mastaabis, jääb tulemus üldiseks. Nii lähtumegi korraka kohalikest seadustest, kontserni suunistest ja rahvusvahelistest standarditest, järgides nõudmist, mis on vastavas küsimuses karmim,“ selgitab Oja.

Kogu ABB kontserni tööohutusala tegevust koordineerivalt üksuselt saab Eesti allharu uusi ideid ning suuniseid, kuid kohapealgi on piisavalt võimalusi oma initsiatiivi üles näidata ja sobivaid lahendusi leida.

Liiklusõnnetused suur oht

Loova lähenemise hea näide on liiklusõnnetustega seonduv. „Tööohutus on ABB grupi jaoks väga oluline, sest elektriga töötamine iseenesest on kõrge riskiga valdkond ning seetõttu pööratakse palju tähelepanu just tööga seotud õnnetuste vähendamiseks. Samas ei ole unustatud ka töötajate tähelepanu juhtimist sellele, mis toimub töövälisel ajal,“ kinnitab Sven Sommer.

Nii on üks oluline suund liiklusohutusega tegelemine ja seda ka töövälise aja osas. Kontsern on liiklusohutusele tähelepanu pööramiseks valmistanud rohkelt vastavasisulisi materjale, suurt tähelepanu äratas selleteemaline emotsionaalne filmiklipp.

Eestis on ABB turvalist liiklemist püüdnud õhutada helkureid jagades. „Liiklusohutus on teema, millele me pidevalt tähelepanu pöörame. Töötajate heaolu ja läbi selle töövõimekus sõltub paljudest teguritest, millest üks olulisemaid on perekonna heaolu. Kui mõtleme siit sammu kaugemale, sellele, kui suur murekoht on ühiskonna jaoks liiklusohutus, siis on ka selge, miks see meie jaoks nii oluline on. Seetõttu tegimegi ABBs helkurikampaania, mille käigus jagasime helkurid kõigile oma töötajatele ja nende pereliikmetele,“ räägib Sommer.

Tee järgi!

„Tööohutus ei tähenda ainult aega 9-17ni, mil inimene on tööl. Meie eesmärk ei ole, – kuigi me oleme sel ajal vastutavad –, et inimene käituks turvatundega ainult tööl, vaid et ta seisaks ka muul ajal hea enda ja oma lähedaste ohutuse eest,“ arendab mõtet edasi Oja.

Laiemas mõttes ohutut käitumist propageeriv oli ka narkokoolitus, mis korraldati ABBs kõigepealt 20-le juhtrühma liikmele ning seejärel ka 295-le töötajale. „Statistika räägib selgelt sellest, et narkomaania on ühiskonnas kasvav mure. Kui meil enamasti kangastub narkootikume pruukiva inimesena süstiv narkomaan või eluheidik, siis tegelikult on see üha kasvav probleem ka töötavas seltskonnas,“ kõneleb Oja. „Elkõige rääkisime inimestele, mida narkomaania kui haigus endast kujutab, kuidas see mõjutab inimest ja tema lähedasi ning kuidas narkojoovet ära tunda.“

Üldine põhimõte ABB töökeskkonna-tegevuses on ikkagi, et reageerida tuleb vastavalt olukorrale. Nii näiteks valmistati seagripileviku puhul ette teavitav infomaterjal. Samuti on kavas välja töötada juhtumipõhine käitumisplaan puhuks, kui mõnel töötajal peaks avastatama nakkav haigus. Lisaks sellele tehakse vastavalt vajadusele vaktsineerimisi. Näiteks kui Lätis oli kollatõve puhang, siis võimaldati kaitseüstimised neile töötajatele, kes pidevalt Lätis ja Leedus käivad.

Rahvusvaheliskus võimaldab õppida teiste kogemustest

Andres Oja peab ABB kõrge tööohutuskultuuri peamiseks tagatiseks hästi korraldatud kogemustevahetust. „Meil on olemas rahvusvaheline kogemus ja me saame teiste kogemustest õppida. Eesti, Läti ja Leedu kuuluvad ABB grupis Põhja-Euroopa regiooni. Piirkonna riikide töökeskkonnaspetsialistide vahel toimub vähemalt kord kvartalis telefonikonverents, kus jagame tööohutusosalast infot,“ räägib Oja.

Sommer lisab: „Meie lähenemist mõjutab paljuski grupi kultuur. Juhtivad riigid kontsernis on Soome, Rootsi, Šveits, kes on tuntud põhjaliku lähenemise poolest

kõigile küsimustele ja kus üldine töökultuur on kõrge.“

Kogemustevahetuseks Balti riikide siseselt on välja töötatud teatiste süsteem, mida rakendatakse iga juhtumi puhul. „Kui midagi juhtub, koostame teate, kus on õnnetuse kirjeldus, põhjused, tagajärg, kavandatavad meetmed, lisatud on fotod. Selle teate saavad kõik üksused Eestis, aga ka Lätis ja Leedus. Sama moodi saame teavet Läti ja Leedu juhtumite kohta,“ tutvustab Oja süsteemi. „Tähtis on infot mitte enda teada hoida. Nagu meie õpime teiste kogemustest, saavad teised ka meie kogemusi kasutada.“

Töötajatele on ABB trükkinud „Tööohutuse käsiraamatu“, mille vahel on ka vormid võimalikest probleemidest teatamiseks.

Foto: Berit Nuka

Oja kinnitab, et ABB lähenemises tööohutusse pole iseenesest midagi erilist. Eriliseks teevad tööohutuse põhimõtted, millele firmas töökeskkonnaalane tegevus on üles ehitatud. „Me lihtsalt üritame neid tegevusi, millega oma töötajate turvalisuse ja ohutuse ees vastutavad oleme, võimalikult hästi teha. Hästi tähendab meie jaoks süsteemselt, loogiliselt ja erinevate osapoolte ettepanekuid arvesse võtvalt,“ märgib Oja.